

Sikkerhedsindsatsen har vir

Sikkerhed ▶ Markant forbedring af sikkerheden om bord på danske fiskefartøjer

Af René Dandanell

At arbejde på havet er noget andet end at arbejde på land. Det har altid været kendt, at risikoen for at komme til skade har været større på havet end på land. Men en langvarig indsats har gjort statistikkerne til skamme. For det er langt fra så farligt at arbejde på havet som tidligere.

- Når vi ser på det samlede skadesbillede, så er kan vi se et fald i antallet af skader, siger direktør i Fiskeriets Arbejdsmiljøråd Flemming N. Christensen.

Det viser en ny under-

søgelse over antallet af arbejdsulykker om bord på fiskefartøjer i perioden fra 1998 til 2012. I 1993 blev Fiskeriets Arbejdsmiljøråd etableret, og det er deres indsats sammen med udviklingen af mere moderne og mindre arbejdsbelastende opgaver, som får skylden for det massive fald.

Arbejdsmiljørådet direktør, Flemming N. Christensen, peger på, at "man i erhvervet er blevet mere og mere bevidste om betydningen af at have et godt og sikkert arbejdsmiljø".

Det afspejles også i, at der ved bygning af nye fartøjer og ombygninger tænkes på

Flemming N. Christensen, direktør for Fiskeriets Arbejdsmiljøråd.

arbejdsmiljøet og sikkerheden.

- Der bliver lagt stor vægt på gode arbejdsforhold for besætningen, komforten er høj i apteringen og støjniveauet er lavt om bord, siger Flemming N. Christensen.

Den positive tendens for erhvervets nævnes i en ny rapport, som Center for Maritim Sundhed og Samfund Syddansk Universitet, Team Arbejdsliv og Fiskeriets Arbejdsmiljøråd sammen har udarbejdet. Gennem analyser og vurderinger af ulykkesdata for perioden fra 1998 til 2012 er sikkerhedskultu-

ren blandt fiskere vurderet i rapporten.

Holdningskifte

Arbejdet med at forbedre sikkerheden på fiskefartøjerne foregår i langt overvejende grad om bord på fiskefartøjerne. Statistikken viser, at det går den rigtige vej, blandt andet fordi erhvervet har gjort en stor indsats for at få bedre og mere sikre forhold om

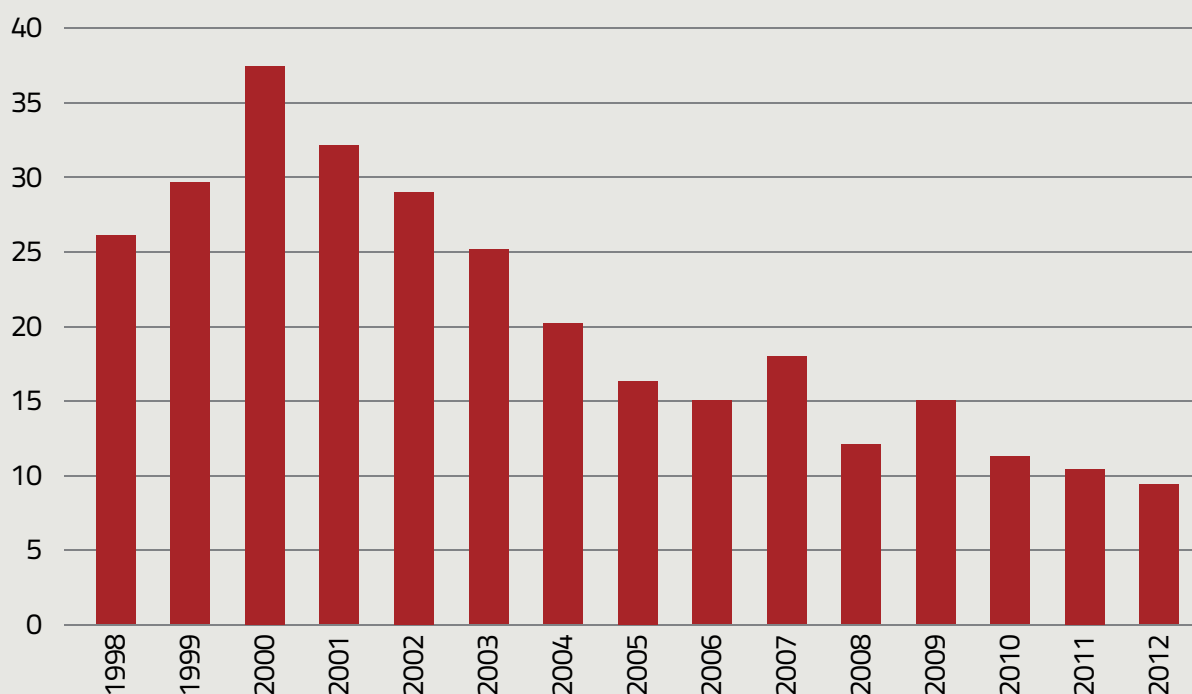
bord.

- Tidligere var sikkerhed noget fiskerne nok praktiserede, men ikke snakkede om. Det har ændret sig, siger Flemming N. Christensen.

Han peger blandt andet på, at gennem APV-systemet, som rådet stiller til rådighed, foregår der en dialog på fartøjet. Dialogen foregår med de risici, der er forbundet med arbejdsop-

Citat fra rapporten:

"Den historie vi fik fra alle de kanter, vi opsøgte, var meget enslydende, set fra forskellige perspektiver, fortalte de alle, at der har været en markant og positiv udvikling i sikkerhedskulturen i fiskerierhvervet i Danmark"

Incidensraten for anmeldelsespligtige arbejdsulykker i perioden 1998-2012

Der er sket et fald fra 26 arbejdsulykker/1000 fiskere i 1998 til 9 arbejdsulykker/1000 fiskere i 2012. Selv om antallet af ulykker/1000 fiskere er faldende i studieperioden, ses der nogle mindre afvigelser. På grund af det lave antal ulykker vil selv mindre ændringer i antallet fra år til år resultere i udsving i incidensraten.

HOLM TECHNOSCAN as råder over et stort reparationsværksted, samt et velassorteret reservedelslager, når det drejer sig om industri- og marinemotore, marinegear, filtre m.m.

til nedenstående kvalitetsprodukter:

MTU MOTORER - DETROIT MOTORER - MERCEDES MOTORER - VM MOTORER - ALLISON TRANSMISSIONER - CHELSEA KRAFTUDTAG - MUNCIE KRAFTUDTAG - HENGST FILTRE - RACOR FILTRE - WALKER FILTRE - EPOCAST STØBESYSTEM.

Vi har dygtige teknikere og serviceforhandlere rundt i landet, der hurtigt og sikkert hjælper med service og vedligehold.

kontakt os for yderligere informationer:

HOLM TECHNOSCAN AS

Sydvestvej 142-146 • 2600 Glostrup • Tlf. +45 43293100
info@holmtechnoscan.dk • www.holmtechnoscan.dk • Fax. +45 43293101

Fiskernes Fiskesortering Hirtshals

Fiskerejet siden 1966...

En sund og kvik samler. Mulighed for medlemsskab for alle erhvervsfiskere i Danmark, med deraf flg. ret til evt overskud.

Døgnvagt på tlf.
98 94 14 37 - 40 45 86 37

Det er os med de
GRØNNE TRUCKS

Direktør Palle Jensen. Tlf. 26 35 46 43
Afregning gennem Nordjyske Bank A/S i Hirtshals. Tlf. 98 94 16 00

Hold dig opdateret med **FiskeriTidende.dk** på din computer, tablet eller telefon

-hver dag

Ulykker i fiskeriet

gaven, som udgangspunkt. - Dialogen fører til, at der opnås en fælles holdning til, hvordan opgaverne bedst udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvareligt, siger Flemming N. Christensen.

Hjælpe midler

En del af indsatsen for at forbedre sikkerheden skyldes også, at der tænkes over sikkerheden på fartøjet. Derfor udføres en række arbejdsopgaver i dag på en anden måde end tidligere. I forbindelse med dæk-sindretning og håndtering af fangsten bliver der taget hånd om sikkerhed og arbejdsmiljø. Dækket bliver skridsikkert ordentligt, og det sikres, at behandlingen af fangsten kan foregå i den enkeltes rette arbejdsøjde. En del af de systemer, der har formindsket arbejdsbelastningen er sket gennem et tæt samarbejde mellem fiskere, håndværkere og arbejdsmiljørådet.

- Fiskerne er meget aktive i samarbejdet omkring et godt og sikkert arbejdsmiljø, og ofte er det dem, der har de gode ideer til løsninger, men mangler måske råd og vejledning til at realisere dem, siger Flemming N. Christensen.

En ulykke er én for meget

Indsatsen for at forbedre såvel arbejdsmiljøet som sikkerheden i fiskerierhvervet er en "on-going" proces. I Fiskeriets Arbejdsmiljøråd, de tilknyttede havnesikkerhedsudvalg og i erhvervets organisationer er fokus på sikkerhed stor. Og derfor er målet at fortsætte tendensen for antallet af ulykker.

I rapporten nævnes det også, at "en ulykke eller en nedslidning er én for meget. Det kan der ikke herske tvivl om, og selvom vi er nået langt, kan vi sammen gøre det endnu bedre".

Færre skader fra 1998 til 2012

Sikkerhed ▶ Antallet af klem- og faldskader faldet over de sidste 15 år

Af René Dandanell

Det er blevet langt sikrere at arbejde om bord på et fiskefartøj, viser den undersøgelse af sikkerheden i fiskerierhvervet, som Center for Maritim Sundhed og Samfund ved Syddansk Universitet, Team Arbejdsliv i samarbejde med Fiskeriets Arbejdsmiljøråd står bag.

I undersøgelsen er der kigget på 494 ulykker, der er sket i perioden fra 1998 til 2012. Ulykkerne er delt op i tre kategorier, løfteskader, glid- og faldskader og klem-skader. For alles vedkommende er der tale om en faldende tendens over alle årene. Dog er antallet løfteskader kun faldet

ganske lidt. Men der er dog generelt tale om få løfteskader. En årsag kan være, at der er udviklet udstyr til fiskefartøjer gennem årene, der gør belastningen fra tunge løft mindre.

Fald-, glid- og klem-skader er faldet markant. Baggrunden anses ifølge rapporten til at være den indsats, som blandt andet Fiskeriets Arbejdsmiljøråd står bag gennem alle årene, ligesom bedre udstyr med større fokus på sikkerhed har vundet indpas i fiskeriet. En del af forklaringen tilskrives, at der er blevet fokuseret på brug af skridsikre støvler og skridsikkert underlag på de arbejdspladser, der er på fiskefartøjet.

De uerfarne kommer til skade

Sikkerhed ▶ Der er brug for en indsats for at hindre, at nye besætningsmedlemmer kommer til skade

Af René Dandanell

Selvom det er blevet langt sikrere at være om bord på et fiskefartøj, og den nye generation af fiskere er meget bevidste om sikkerheden, så er det første år om bord risikofyldt. Det viser tallene fra perioden 1998 til 2012, hvor knap 2.000 ulykker er blevet analyseret.

Tallene viser, at over halvdelen af ulykkerne sker for fiskere, der har mindre end ét års ansættelse på fartøjet. Og vurderes der ud fra de første fem år så sker 8 ud af ti ulykker i denne periode. Der er derfor en klar og tydelig tendens på, at risikoen for arbejdsulykker falder i takt med erfaringen vokser. Og det nævnes derfor også i rapporten, at det er vigtigt med en særlig

indsats overfor nye besætningsmedlemmer.

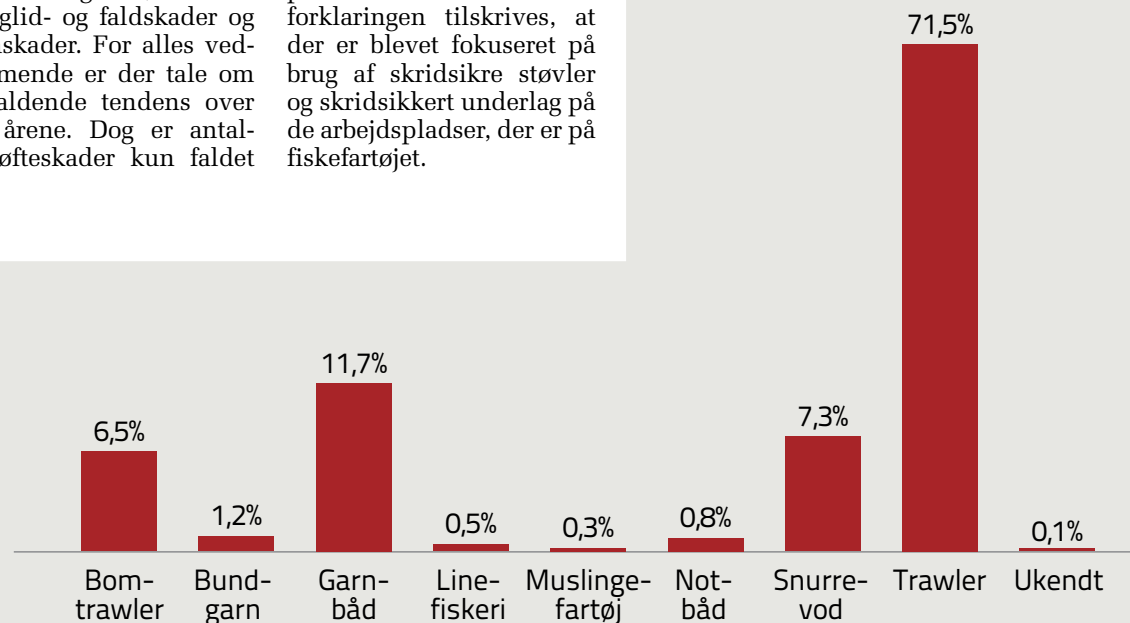
Rapporten viser også de steder på fartøjet, hvor risikoen er størst. Langt de fleste ulykker sker på dækket, hvor 73,1 procent af ulykkerne forekom i perioden mellem 1998 og 2012. 7,9 procent af ulykkerne sker i lastrummet. Færrest ulykker sker i styrehuset, hvor kun to ulykker i den 15-års periode forekom.

Undersøgelsen

Sikkerhedsarbejde i fiskeriet gennem 15 år var temaet for projektet "Sikkerhed i fiskerierhvervet", der er blevet til i samarbejde mellem Fiskeriets Arbejdsmiljøråd, TeamArbejdsliv og Center for Maritim Sundhed og Samfund på Syddansk Universitet.

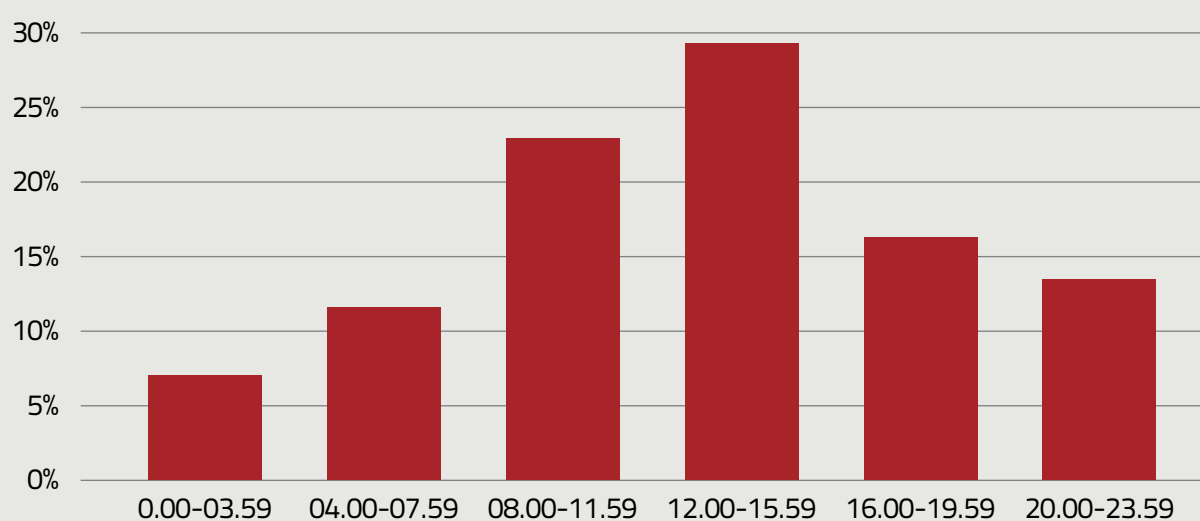
I rapporten, som netop er udkommet, er udgangspunktet de 2.140 ulykker, der er sket i perioden fra 1998 til 2012. På grund af manglende oplysninger og fraværets varighed for skaden er antallet af ulykker, der er undersøgt som led i undersøgelsen på 1.740. Fraværets varighed handler om ulykker, som resulterer i fravær mindre end 1 dag. De er ikke anmeldelsespligtige, og der er derfor usikkerhed om de er repræsentative for antallet af ulykker.

Udover de nøgterne tal har der også været tale om interviews med en række fiskere på vestkysten omkring sikkerheden om bord på fiskefartøjet.

Forskellige fartøjstyper, hvor arbejdsulykken har fundet sted

Langt størstedelen af de identificerede arbejdsulykker (71,5%) er sket på trawlere. Ud fra opgørelsen fra Fødevareministeriet fremgår det, at trawlere udgør ca. 20 % af den danske fiskeriflåde (Danmarks Statistik, 2013). I opgørelsen fra NaturErhvervstyrelsen over ansatte i dansk fiskeri fremgår det, at trawlere beskæftiger ca. 28% af fiskerne. Det er sandsynligvis en del af forklaringen på at ulykker på trawlere udgør størstedelen af samtlige arbejdsulykker.

Procentvis fordeling over, hvornår på døgnet ulykken er sket

Figuren viser, at de fleste arbejdsulykker (29%) sker mellem kl. 12.00 og 16.00, og at næstflest arbejdsulykker (22,9%) sker mellem kl. 8.00 og 12.00. I perioden kl. 16.00 til 20.00 sker 16,2% af de registrerede ulykker, mens færrest ulykker sker mellem kl. 00.00 og 03.59. Resultaterne skyldes muligvis, at størstedelen af arbejdet sker i dagtimerne.